

УДК 336.027:334.716

ПЕРСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Шевчук Н.С., к.е.н., доцент кафедри економічного аналізу
Одеського національного економічного університету

В сучасних умовах за високих темпів інфляції ступінь подання недостовірної інформації у бухгалтерській фінансовій звітності підприємства доволі висока і тому бухгалтерська звітність перестає бути об'єктивною основою для проведення традиційних розрахунків за критеріями забезпеченості та ефективності використання матеріальних ресурсів. При аналізі забезпеченості матеріальними ресурсами підрозділів підприємства враховують економічно обгрунтовану величину виробничих запасів із урахуванням дії таких факторів, як дискретність постачання та випуску продукції, випадкові коливання у попиту між постачальниками, коливання у сезонному попиті. Такий аналіз є підґрунтям складання прогнозів щодо потреби у матеріалах, а досягти у поточній діяльності максимального скорочення різниці між фактичним розміром матеріальних ресурсів і встановленими нормативами доцільно шляхом впровадження системи моніторингу [1]. Практична аналітична робота, спрямована на підтримування величини виробничих запасів на економічно обгрунтованому рівні, пов'язана із виконанням наступних видів робіт: проведення маркетингових досліджень ринку постачальників за конкретними видами матеріалів; нормування потреби у конкретних видах матеріалів; пошук каналів та форм забезпечення матеріалами виробництва; планування забезпечення виробництва ресурсами; розробка матеріальних балансів; організація доставки, зберігання та підготовки матеріалів до виробництва; організація забезпечення матеріалами робочих місць; облік та контроль використання матеріалів; організація збору та переробки відходів

виробництва; аналіз ефективності використання матеріалів; стимулювання кращого використання матеріалів.

При інфляції важливо не допускати упереджуючого зростання витрат на споживані вироби, сировину у порівнянні із темпами інфляції, необхідно прагнути зберігати прежній рівень витрат на одиницю продукції за рахунок зростання обсягів виробництва та додаткових заходів. При інфляції у складі витрат зменшується частка інвестицій (особливо виробничих), оскільки вона у першу чергу, знецінює капітальні (довгострокові) вкладення [2, с.448], зменшується і частка амортизаційних відрахувань, а якщо підприємство не підтримує реальну зарплату на прежньому рівні, то зменшується і її частка.

Підтримання матеріаломісткості на оптимальному рівні потребує розробки заходів з управління дією наступних факторів: відпускні ціни на продукцію, ціни на матеріальні ресурси, рівень матеріальних витрат на окремі види продукції (питома матеріаломісткість), структура продукції. Щодо факторів зовнішнього впливу, то в системі управління матеріальними ресурсами увага аналітиків зосереджується як на галузевих (специфіка матеріальних потоків, динамічність кількості та асортименту матеріальних ресурсів, сезонність, особливості інфраструктури) так і на регіональних факторах (рівень ділової активності регіональних ринків, динаміка інвестицій у регіоні, тощо).

Таким чином, основними чинниками перспективного аналізу матеріальних ресурсів є: методика визначення потреби в матеріальних ресурсах; визначення і опис системи управління виробництвом і постачанням; аналіз виконання функцій управління матеріальними ресурсами, аналіз організаційної структури (визначення відповідальності окремих підрозділів підприємства в процесі управління матеріальними ресурсами).

Література

1. Глухих Н. Инструменты повышения эффективности использования денежных и материальных ресурсов//<http://audit-it.ru>
2. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 630 с.